

Phạm vi của đền thờ bé đến nỗi thờ vua đã nay đền có cái tích của nó. Đền ở mang tính chất kinh đô, thờ đô thì càng phải có thần. Tính chính danh phải được đặt lên hàng đầu. Đầu phải kể từ thờ ông vay khóc mẹ mà được viếng!

Đền ở ngàn năm Thăng Long - Hà Nội đã được duy trì và sửa chữa hành vào ngày 01/10/2010 với lý do là vào năm 1010 vua Lý Công Uẩn đã dời đô từ Hoa Lư về Đền La và sau đó đặt tên là Thăng Long. Xét về nội dung của chiếu dời đô:

Xưa nhà Tháng dời đến Bàn Canh năm nghìn dời đô, nhà Chu dời đến Thành Vô số ba nghìn dời đô, há phải các vua thời Tam Đái, lấy theo ý riêng từ tiên dời đô. Làm như thế cốt để mưu nghị nhân, chấn chỉnh giáa, làm kế cho con cháu muôn đời, trên kính mệnh trời, dưới theo ý dân, nếu có chỗ tiên thì dời đến, cho nên vốn nên lâu dài, phong tục giàu thịnh. Thế mà hai nhà Đinh, Lê lại theo ý riêng, coi thờ ông mệnh trời, không noi theo việc cũ Tháng Chu, cứ chỗ yên đóng đô nơi đây, dời nơi thờ đến không dài, vốn số người nghèo, trăm họ tốn hao, muôn vật không hợp. Trẫm rất đau đớn, không thể không dời.

Huáng chí thành Đái La, đô cũ của Cao Váng, lấy giáa khu vực trời đất, được thế "long bàn, hổ cá", chính giữa nam bắc đông tây, tiên nghi núi sông sau trước. Vùng này mặt đất rộng mà bằng phẳng, thế được cao mà sáng sáa, dân cư không khổ thấp trũng tối tăm, muôn vật tươi tốt phát triển thịnh. Xem khắp nước Việt đó là nơi thuận lợi, thế là chỗ tốt hơn hẳn quan yếu của bản phương, đúng là nơi thờ ông đô kinh số mãi muôn đời.

Chiếu dời đô này hoàn toàn không thấy tinh thần được lập dân tộc cho: Bản chiếu dời đô cũng không thấy sự xuất hiện của vua Việt Nam nào được vua Lý nêu tên để làm gương mà chỉ thấy chê bai nhà Đinh, nhà Tiên Lê. Lý Thái Tổ lấy việc làm của các triều đại của các ông quyên đến quốc Trung Hoa để noi gương. Ông gọi đô họ Cao Bián là Cao Váng, gọi thành Đái La là đô cũ. Điều này khiến "chiếu dời đô" không thể sánh được với "Nam quốc sơn hà" và "Bình Ngô Đái Cáo". Từ đây suy ra việc dùng dời từ 1-10/10/2010 với lý do chiếu dời đô, đặt tên Thăng Long là không có tính được lập dân tộc.

Nếu thế sự cần thiết phải dùng dời từ vì số tiền của Thăng Long đến nay là 1000 năm thì càng khiến công. Trong chiếu dời đô Lý Công Uẩn đã nói rõ là ông lấy thành Đái La làm kinh đô mới chứ không phải là ông phát minh ra vùng đất đó. Tính từ Đái La đến Hà Nội hiện nay số nghìn hơn 1000 năm rất nhiều, thì sao lại không gọi dời từ là Đái La - Hà Nội? Đái La cũng là nơi đô nhà Lê của Phùng Hưng chứ đâu phải là phải đô họ? Khi coi thành Đái La là bắt chính vì là do Cao Bián xây nên thì tại Hà Nội cũng có vô số kinh đô của các vua Việt đóng đô trước của Lý Thái Tổ; như vùng Cổ Loa của An Dáng Váng, Ngô Quyền; vùng Mê Linh của hai Bà Trưng... mà tính được lập dân tộc luôn được chính danh. Chính Ngô Quyền đóng đô ở Cổ Loa - Hà Nội là người đã dẹp tan quân Nam Hán và chấm dứt 1000 năm Bắc thuộc. Có thể là dời từ Cổ Loa - Hà Nội hay Mê Linh - Hà Nội hay không? Vì lẽ gì ta cứ phải lấy lý? Đái này có phải là từ của riêng triều Lý? Chẳng thế vì mặt nước là số 1000 vừa tròn vừa đẹp mà làm dời từ cho số đó; thế là dời từ Mát NGÀN. Nếu vì tính chất thờ Thăng Long mang nghĩa hay mà đi chỗ khác và Cổ Loa đi vì dính đến con số 1000 năm mà chỉ nhờ ý của mình để làm dời từ thì

này thì thá hái là chá Viát Nam đâu có còn là sá ?

Tính về vị trí vì thì nhà Lý ở Thăng Long cũng chỉ được có 216 năm; Cao Bián trước đó cũng chỉ được vài chục năm, đâu phải nhà Lý ở lâu mà phải làm là. Nhà Hậu Lê (Lê sơ và Lê trung hưng) cũng chỉ có 356 năm và cũng đặt kinh đô ở Thăng Long sau khi dời từ Lam Kinh ra, tại sao lại không lấy mà có đó để làm là ?

Thì đó cũng nói tiếp với Bình Ngô Đới Cáo và câu nói của vua Lê Thánh Tông "Ta phải gìn giữ cho con cháu, đừng để ai lấy mất 1 phần núi, 1 tấc sông do vua Thái Tổ để lại". Thì nhà Lê với nhiều biến loạn thì biến ra đời cũng như việc mà mang biến cố được phát huy mà nhá váy cháng là không biến nhà Lý. Cách so sánh khác cũng thú vị, đó là nhà Lý thì chắc không kinh qua chiến tranh và cuộc mà cuộc đời được ngôi với ngá của nhà tiền Lê tay Lê Ngô Triáu. Nhà Hậu Lê có công đánh giặc ngoại xâm và giành ngôi với ngá trong cuộc chiến giành được lập. Vậy tại sao không là Lam Kinh – Hà Nội?

Nếu tính về tính xuyên suốt thì vùng đất Hà Nội cũng đâu có là nơi đặt kinh đô của triều Lê và Nguyễn? Triều Lê đã có kinh đô mới là Tây Đô còn triều Nguyễn là Huế. Rõ ràng tính xuyên suốt của việc kinh đô luôn nằm trên đất Hà Nội là khó chấp nhận được để làm là. Các triều đại phong kiến dưới triều đình là chuyển nhượng tình, đâu vì là nhà Lý dời đô đến khu vực cũ của "Cao Vương" mà lại được coi là việc tốt đẹp nhất vô cùng? Thăng Long thành cũng bị đặt phá bao phen; các vua cũng đã bao lần phải biến thành chuyển giữ các phương Nam lẫn phương Bắc đó thôi.

Việc chọn thời gian để hành là cũng mang tính chất quá cụ thể. Lý Công Uẩn với chiáu dời đô vào mùa xuân năm 1010 và đến Tháng 7 thì dời đô. Ngày xưa cũng như nay việc là tốt, cúng bái tế tiên... đều theo âm lịch và phải đúng ngày, việc chọn ngày tốt vào Tháng 10 Dáng lịch là hoàn toàn sai lệch về mặt tích cực. Nên nhớ rằng cứ đến 10/3 âm lịch là dân ta nhớ đến giờ tốt chứ không phải bất cứ ngày nào khác.

Xét tất cả những yếu tố tích cực và so sánh giữa các lý do để chuyển dời là thì hoàn toàn không nên làm là Thăng Long- Hà Nội. Chỉ có một lý do duy nhất để làm là này là 1000 năm, đó là dời tên Hà Nội thành Thăng Long thì may ra mới hợp. Một khác, thì điám như ý của hiện nay với Trung Quốc về mặt toàn vẹn lãnh thổ biên giới, biển, Hoàng Sa, Trường Sa... mà dời vào bên "Chiáu dời đô" không có tình thần để lập dân tộc và lại chỉ khai mở vào 1/10 là ngày quốc khánh Trung Quốc thì thì hái có nên không?